

ک بزرگ

چپستر می کشد

پایان سرقط پرايد مرتكب قتل شده
م. همين استدلال هم در ۱۷ سالگی

بقتل قتل شده ايم. فروشنده سلاح
د و کسی را نمی کشد.

کرده اند و به بیمارستان برده اند.
شود؟

زی کار می کردم و با حقوق آنجا
من هم به عنوان يك نوجوان
کی از این خواسته ها داشتن موتور
ر سرقط کنیم.

نیم پولی هم برمی داریم که سلاح
ن بود که از او سرقط کردیم. با آن
م خراب است.

گرا هم می کشید؟
۲۰

و دیدم و کنار کار، درس می خواندیم.
ین مدت دیدهای؟
ت می کشم. او دوست داشت
رای خودم کسی بشوم اما با
و را بردم. وقتی مأموران آمدند
اشتم کردند، فکر می کرد
گیرشده ام.

قتل هنگام زورگیری

اسفند سال ۸۸، اهالی محله
مجیدیه تهران از قتل مرد
۴۶ ساله ای با خبر شده و ماجرا را
به پلیس گزارش دادند. با حضور
تیم جنایی، شاهدان ماجرا را به
پلیس گفتند که سه نوجوان با یک
دستگاه موتورسیکلت سبزرنگ به
مرد میانسال نزدیک شده و قصد اخاذی و سرقط از او را داشتند. مرد میانسال
مقاومت کرد اما سه پسر نوجوان با چاقو او را زدند و از محل فرار کردند. با بررسی های
بیشتر مشخص شد سارقان پیش از این قتل هم چند سرقط در محله های
پاسداران، مجیدیه و بزرگراه رسالت انجام داده اند. تحقیقات برای دستگیری عامل
این جنایت ادامه داشت که مرد جوانی پسر ۱۷ ساله خود را به کلانتری پاسداران
آورد و ادعا کرد پسرش با دوستانش زورگیری می کند و به همین دلیل او را تحویل
کلانتری می دهد تا تنبیه شود. ماموران با تحقیق از پسر نوجوان متوجه شدند او
یکی از سه سارقی است که جان مرد رهگذر در مجیدیه را گرفته اند. با دستگیری
دو همدست دیگر مشخص شد سه پسر نوجوان پس از خوردن مشروبات الکلی
مرتکب زورگیری شده و مرد میانسال را هنگام سرقط با چاقو به قتل رسانده اند.
متهمان در دادگاه کیفری محاکمه شدند و عامل اصلی قتل به قصاص محکوم شد
اما توانست از اولیای دم رضایت بگیرد.

جنایت در دوئل عشقی

ششم تیر امسال کارکنان بیمارستان شهدای تجریش به پلیس اطلاع دادند نوجوان
۱۳ ساله ای به علت خفگی به قتل رسیده است. با حضور ماموران در بیمارستان آنها
با دختر ۱۷ ساله ای روبه رو شدند که مدعی بود دو نوجوان، پسر مورد علاقه اش را
خفه کرده و از محل جنایت فرار کرده اند.

دختر نوجوان به پلیس گفت: من و ارشیا در حال پیاده روی در خیابان وطن پور
بودیم که دو پسر نوجوان سد راه ما شدند. آنها گلوی ارشیا را این قدر فشار دادند
که بیهوش روی زمین افتاد. با کمک عابران او را به بیمارستان آوردیم که جانش را
از دست داد. با اظهارات دختر ۱۷ ساله او بازداشت شد و تحقیقات برای دستگیری
دو پسر ۱۶ ساله ادامه یافت. ماموران در تحقیقات متوجه شدند یکی از آنها عاشق
دختر نوجوان بوده و ارشیا قربانی دوئل عشقی شده است.

با دستگیری دختر نوجوان و یکی از پسران حاضر در درگیری هر دو مدعی شدند
عامل جنایت عرفان است که هنوز متواری است و دستگیر نشده. تحقیقات برای
دستگیری عامل قتل پسر ۱۳ ساله ادامه دارد.

پرونده جنجالی ستایش

یکی از جنجالی ترین قتل های ایران
را پسر نوجوانی به نام امیرحسین
در فروردین سال ۹۵ رقم زد. پسر
نوجوان در اقدامی جنون آمیز به
دختر شش ساله همسایه در
خیاباد ورامین تجاوز و بعد هم
او را خفه کرده و به قتل رساند.
امیرحسین بعد از قتل جسد
ستایش، دختر تبعه افغانستان را با اسید سوزاند اما نتوانست جسد را کامل از
بین ببرد. چند روز بعد از قتل ستایش، پدر امیرحسین متوجه ماجرا شد و پسرش
را تحویل پلیس داد. پسر ۱۷ ساله پس از این که صلاحیت روانی اش تایید شد پای
میز محاکمه قرار گرفت. امیرحسین در دفاع از خود گفت: من همیشه آزاد بودم
هرکاری می خواهم انجام دهم، حتی یک طبقه جداگانه در خانه به من داده بودند.
من از چند سال قبل مشروب می خوردم و با دوستانم سیگار و قلیان می کشیدم.
آن روز ستایش تنها در حیاط ما بود که وسوسه شدم. او تهدید کرد ماجرا را به مادرش
می گوید. به همین دلیل مجبور شدم او را بکشم تا راز آزار او فاش نشود.

بعد از اعترافات پسر نوجوان او به قصاص محکوم شد و تلاش خانواده اش برای
گرفتن رضایت هم به جایی نرسید تا این که یک سال بعد در دی ماه ۹۶ امیرحسین به
درخواست خانواده دختر افغان و بعد از این که ۱۸ سال راردر کرد، قصاص شد.

علل گرایش نوجوانان به جرایم خشن و سلاح

با کاهش سن ارتکاب جرم مواجه
هستیم و می توان گفت سن
مجربان کاهش پیدا کرده اما این
مساله تنها خاص ایران نیست و
تمام کشورهای جهان به نوعی از
این مساله متاثر هستند که چند علت دارد؛ اولین علت
این که افراد از سنین کم به تکنولوژی و ابزار و وسایل
دسترسی دارند و به همین دلیل بسیار آسان می توانند از
تجربیات دیگران در موارد مختلف و حتی ارتکاب جرم
استفاده کنند. در بسیاری از کشورها از جمله انگلستان
سن مسؤولیت کیفری کاهش داده شده زیرا قوانین
موجود دیگر پاسخگوی جرم های ارتكابی نیست.

علت دیگر این مساله، موضوعی است که در جرم شناسی
به آن تنوری فشار گفته می شود که فرد در جریان تامین
خواسته ها و نیازهای خود با مانع مواجه شده و در نتیجه
متوسل به ارتکاب جرم می شود. در واقع تمایل به داشتن
امکانات و همچنین فرار از مشکلات زندگی شخصی، دو
عاملی هستند که فرد و نوجوان را به سمت ارتکاب جرم
سوق می دهد.

مساله مهم دیگر این که ارتکاب جرم در میان کودکانی که
به جای دو سرپرست، یک سرپرست دارند یا سرپرست
جزو والدین اصلی نیست یا والدین با هم اختلاف دارند،
پیش از خانواده های عادی است.

در موارد معدودی شاهد استفاده برخی نوجوانان از
سلاح گرم هستیم که برای تامین نیازها و امکانات
مورد نیاز خود به این کار اقدام می کنند؛ البته یک مورد را
نمی توان به کل موارد تعمیم داد و ممکن است گاهی
رخ دهد. باید توجه داشته باشید که ما با پدیده ای مواجه
هستیم که در آن کودکان سریع تر از موعد سنی خود وارد
عرصه اجتماع، فعالیت های اجتماعی و در کل عرصه های
مختلف مانند عضویت در گروه های همسن و سال
می شوند.

در موارد کلی که نوجوان دست به اسلحه می برد،
بیشترین حجم اتهام متوجه خانواده است. یعنی خانواده
در جاهایی نقش خود را به عنوان خانواده درست ایفا
نکرده است. به طور مثال سخت گیری باعث می شود
کودک یا نوجوان بیشتر دغدغه ها و مشکلات خود را با
خانواده مطرح نکند و به دوستان خود پناه ببرد که به آن
معاشرت ترجیحی گفته می شود و در این حالت احتمال
ارتکاب جرم افزایش پیدا می کند. در بعضی خانواده ها نیز
با موضوع سهل انگاری مواجه هستیم که والدین نظارت
کافی روی نوجوان ندارد و به همین دلیل میل به ارتکاب
جرم در آنان افزایش پیدا می کند.

در خصوص تعیین نوع مجازات نیز باید گفت که قانون ما
در این باره ثابت است؛ یعنی تا ۱۵ سالگی مسؤولیت کیفری
فرد کامل نیست اما از ۱۵ تا ۱۸ سالگی ممکن است کامل
باشد. این که مجازات چه چیزی باشد، بستگی زیادی به
شرایط طفل و نوع جرم که حد، قصاص، تعزیرات و دخالت
عوامل دیگر است، دارد اما به طور کلی، مجازات کودکان و
نوجوانان باید با توجه به وضعیت روانی و اجتماعی آنان
تعیین شود. یعنی اگر فرد زیر سن قانونی است، نوع
تنبیه باید با نوع کار روانی و اجتماعی و مددکاری همزمان
باشد. صرف انجام مجازات به تنهایی ممکن است باعث
دور شدن فرد از جامعه شود. بر همین اساس مهم است
که بهبود وضعیت خانوادگی و روانی و اجتماعی نیز در
دستور کار قرار گیرد تا بهترین نتیجه حاصل شود.

نگاه کارشناس

تشریح

ویژه نامه حوادث روزنامه جام جم
چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۰ • شماره ۹۳۱
پرونده ویژه

درد

سختگیری های

خانواده باعث می شود

نوجوان مشکلات خود

را با خانواده مطرح نکند

و به دوستان خود پناه

ببرد که به آن معاشرت

ترجیحی گفته می شود

و احتمال ارتکاب جرم

افزایش پیدا می کند

درد